

ฉบับที่ 12/2565

วันที่ 20 เมษายน 2565

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 1,107,285 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 1,723,069 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 439,713 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 360,855 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

หน่วย: ล้านบาท

	ครึ่งปีแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,107,285	1,105,877	1,408	0.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,723,069	1,685,344	37,725	2.2
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,589,924	1,551,426	38,498	2.5
2.2 รายจ่ายปีก่อน	133,145	133,918	(773)	(0.6)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(615,784)	(579,467)	(36,317)	(6.3)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(51,821)	(28,068)	(23,753)	(84.6)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(667,605)	(607,535)	(60,070)	(9.9)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	439,713	386,810	52,903	13.7
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(227,892)	(220,725)	(7,167)	(3.2)
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	360,855	351,379	9,476	2.7

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 11 เมษายน 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนมีนาคม 2565
และในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)**

ในเดือนมีนาคม 2565 รัฐบาลขาดดุลเงินสด จำนวน 102,981 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 96,790 ล้านบาท และเป็นการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 6,191 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 360,855 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนมีนาคม 2565

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 197,085 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 26,012 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 15.2) จากการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรเป็นสำคัญ

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 293,875 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 15,358 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.5) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 272,322 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 5.3 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 21,553 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 7.7 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 231,343 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 9.2 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 40,979 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 12.0 โดยมีสาเหตุหลักจากกระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 40,852 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 14,946 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10,862 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 10,698 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 9,990 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 9,635 ล้านบาท รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 8,213 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 6,967 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6,779 ล้านบาท และงบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 6,056 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนมีนาคม 2565

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมีนาคม		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	272,322	258,512	13,810	5.3
1.1 รายจ่ายประจำ	231,343	211,923	19,420	9.2
1.2 รายจ่ายลงทุน	40,979	46,589	(5,610)	(12.0)
2. รายจ่ายปีก่อน	21,553	20,005	1,548	7.7
3. รายจ่ายรวม (1+2)	293,875	278,517	15,358	5.5

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนมีนาคม 2565 ขาดดุลจำนวน 102,981 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 96,790 ล้านบาท และการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 6,191 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิจำนวน 4,200 ล้านบาท และการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 3,327 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 45,248 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 57,733 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 360,855 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนมีนาคม 2565

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมีนาคม		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	197,085	171,073	26,012	15.2
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	293,875	278,517	15,358	5.5
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	272,322	258,512	13,810	5.3
2.2 รายจ่ายปีก่อน	21,553	20,005	1,548	7.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	(96,790)	(107,444)	10,654	9.9
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(6,191)	(57,406)	51,215	89.2
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(102,981)	(164,850)	61,869	37.5
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	45,248	0.0	45,248	0.0
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(57,733)	(164,850)	107,117	65.0
8. เงินคงคลังต้นงวด	418,588	516,229	(97,641)	(18.9)
9. เงินคงคลังปลายงวด	360,855	351,379	9,476	2.7

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 11 เมษายน 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลังในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 1,107,285 ล้านบาท ใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันปีที่แล้ว โดยการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าปีที่แล้ว เป็นสำคัญ ในขณะที่การนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำกว่าปีที่แล้ว เนื่องจากปัจจัยฐานสูงที่มีรายได้เหลือจากการขยายเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลมาจากปีงบประมาณ 2563 จำนวน 72,600 ล้านบาท

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 1,723,069 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 37,725 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.2) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 1,589,924 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 51.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 2.5 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 133,145 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 0.6 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 1,401,886 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 56.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,495,142 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 0.7 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง หน่วยงานของศาล หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 188,038 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 31.1 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 604,858 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 17.7 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม รัฐวิสาหกิจ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงกลาโหม เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 154,238 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 133,190 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 129,225 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 70,115 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 67,525 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 44,289 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 43,929 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 34,607 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 32,743 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 25,823 ล้านบาท และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย จำนวน 24,961 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565

(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

หน่วย: ล้านบาท

	ครึ่งแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,589,924	1,551,426	38,498	2.5
1.1 รายจ่ายประจำ	1,401,886	1,391,677	10,209	0.7
1.2 รายจ่ายลงทุน	188,038	159,749	28,289	17.7
2. รายจ่ายปีก่อน	133,145	133,918	(773)	(0.6)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	1,723,069	1,685,344	37,725	2.2

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 667,605 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 615,784 ล้านบาท และขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 51,821 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 - 12 จำนวน 31,000 ล้านบาท และการถอนเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิ จำนวน 24,135 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 439,713 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 227,892 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 360,855 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

หน่วย: ล้านบาท

	ครึ่งปีแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,107,285	1,105,877	1,408	0.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,723,069	1,685,344	37,725	2.2
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,589,924	1,551,426	38,498	2.5
2.2 รายจ่ายปีก่อน	133,145	133,918	(773)	(0.6)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(615,784)	(579,467)	(36,317)	(6.3)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(51,821)	(28,068)	(23,753)	(84.6)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(667,605)	(607,535)	(60,070)	(9.9)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	439,713	386,810	52,903	13.7
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(227,892)	(220,725)	(7,167)	(3.2)
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	360,855	351,379	9,476	2.7

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 11 เมษายน 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556